

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

СИЛАБУС

Нормативного **освітнього компонента**
підготовки бакалавра (на основі повної загальної середньої освіти)

галузь знань: 22 Охорона здоров'я

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «Творчий феномен Лесі Українки»
для здобувачів освіти підготовки «бакалавра», галузі знань – 22 Охорона
здоров'я, спеціальності – 227 Терапія та реабілітація, за освітньо-професійною
програмою – Фізична терапія, ерготерапія

Розробник:

Радько А. В., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри
української літератури.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Андрійчук О. Я.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
української літератури.**

Протокол № 2 від 14 вересня 2023 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В. П.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
української літератури.**

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В. П.

I. Опис освітнього компонента

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	галузь знань: 22 Охорона здоров'я спеціальність: 227 Терапія та реабілітація ОПШ: Фізична терапія, ерготерапія	Нормативний
		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
Кількість годин/кредитів 60/2		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Радько Антоніна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат філологічних наук

Вчене звання –

Посада старший викладач

Контактна інформація тел.: 0506469974; ел. пошта: antonina5@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) – виняткова, незвичайна постать української нації. Життєвий і творчий шлях письменниці репрезентує її високоосвідченість, інтелігентність, європейськість. Кожен геній потребує «не звеличення, а розуміння його джерел і святинь». Волинський національний університет імені Лесі Українки не лише носить ім'я своєї землячки, а також навчає, формує і виховує студентів на досвіді та творчості Лесі Українки, літературної династії Драгоманових-Косачів.

Курс «Творчий феномен Лесі Українки» передбачає вивчення життєвої та творчої біографії письменниці, креативного та інтелектуального потенціалу роду Драгоманових-Косачів, увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецького оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), естетичний та суспільно-історичний контексти творчості. Водночас акумулює реалізацію основних цілей забезпечення якості вищої освіти: бути критичним та самокритичним, відповідальним, доброчесним, незалежним, вимогливим, уміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області та ін.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета курсу – представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати здобувачів освіти до саморозвитку й успішної самореалізації.

3. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

–простежити становлення естетичних, культурно-мистецьких, громадсько-політичних поглядів Лесі Українки в контексті епохи;

–з’ясувати мотиваційну роль родини Драгоманових-Косачів у формуванні естетичних поглядів письменниці;

–проаналізувати творчі взаємини Лесі Українки із сучасниками;

–осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярію, критично-публіцистичної спадщини та мемуаристики про неї;

–спонукати до критичного мислення, уміння узагальнювати й синтезувати факти з творчої біографії Лесі Українки і подій національного та інтернаціонального масштабів.

–актуалізувати важливість творчої спадщини письменниці на сучасному етапі розбудови української нації та держави.

4. Результати навчання (компетентності).

Мета й завдання вивчення освітнього компонента реалізується через формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

– Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в мовно-літературній освітній галузі, що передбачає планування та здійснення освітнього процесу із застосуванням теорій і методів освітніх наук, характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти (базова школа); професійний саморозвиток.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою (усно та письмово) на професійному рівні.

ЗК 3. Здатність діяти як відповідальний громадянин, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; взаємодіяти з іншими в різних соціальних ситуаціях, бути толерантним щодо осіб різних національностей.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно, здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність діяти відповідно до етичних норм і принципів, норм суспільної моралі; відповідно до професійної етики; дотримуватися правил академічної доброчесності.

ЗК 7. Здатність учитися, здобувати знання, застосовувати їх у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до використання інформаційно-цифрових технологій у професійній діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання, уміння з питань культури здоров'я та здорового способу життя.

5. Структура освітнього компонента

Назвизмістовихмодулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Сам.роб.	Конс.	Бали
Змістовий модуль 1.					
Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки – Лесі України					
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості.	13	4	8	1	
Тема 2. Літературне сузір'я Косачівської родини.	11	2	8	1	
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі Косачів.	9	2	7		
Разом за модулем 1	33	8	23	2	
Змістовий модуль 2.					
ТворчістьЛесіУкраїнки (модерне спрямуваннятворчості, місцеЛесіУкраїнки у світовійкультурнійспадщині, багатожанровістьтворчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади,епістолярій).					
Тема 3. Тематичне і жанрове розмаїття творчості Лесі України.	9	4	5		
Тема 4. Новаторство драматургії.	8	2	5	1	
Тема 5. Леся Українка - сучасна і актуальна. Місце письменниці у світовійкультурнійспадщині.	10	4	5	1	
Разом за модулем 2	27	10	15	2	
Усього годин	60	18	38	4	

6. Завдання для самостійного опрацювання.

	Тема	Кількість годин 38
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.	4
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).	5
3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. (Київ – Нью-Йорк, 2016), Т. 2. (Нью-Йорк-Львів, 2021). 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії» Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).	4
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. (Нью-Йорк– Київ, 2005); Т. 2. (Нью-Йорк– Київ, 2015). Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)	5
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко “Notredamed’Ukraine: Українка в конфлікті міфології”. Київ, 2007.(на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки	5
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки	4
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинок» Лесі Українки	4
8	Ознайомитися з книгою Мірошніченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки	4
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://lesya-ukrainka.localhistory.org.ua/?fbclid=IwAR34297QUROhuDXrIUVZEPu8bIKwEAI2paCatdIPp4SF2UNVs6UdYMP6oY0 Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.	3
	Всього годин	38

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті, виконання ІНДЗ. Середовище під час занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки <https://moodle.vnu.edu.ua/login/index.php> для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

- 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

–3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

–2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 5.

5 балів отримує здобувач освіти, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита за всіма пунктами плану

використовував основну і додаткову літературу. Матеріал подано логічно. Під час презентації (доповіді) здобувач вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно.

4 бали виставляється здобувачу, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість наукових джерел. Матеріал побудовано не логічно.

3 бали отримує здобувачу, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість наукових джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань.

2 бали – здобувачу роботу написав формально, стисло, робота здана не своєчасно.

0 – здобувачу роботу не підготував.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну навчальну діяльність для зарахування освітнього компонента становить 120 балів. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною для освітнього компонента. Здобувач вищої освіти має право на зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. При недотриманні здобувачем освіти [Кодексу академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки](#), який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись (!).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Не- достатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні спізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма контролю - залік (комп'ютерне тестування).

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 120. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином

покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 120 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 200 балів.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка		Оцінка за шкалою ECTS	
			оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	Зараховано	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре		B	вище середнього рівня
140–149	Добре		C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно		D	непогано
120–129	Достатньо		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–119	Незадовільно (незараховано)		Fx	необхідне перескладання

VI. Питання до заліку.

Повний перелік тестових завдань до заліку за посиланням:

http://cit.eenu.edu.ua/?page_id=185 (Базитестовихзавдань)

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. <https://book-institute.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. С. 6 –20; 217 – 234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд) // Слово і Час. 1991. № 3. С. 28 – 36.
3. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165 – 167.
4. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkrainka/Gnizdo/Photos.html>
5. Дибя А. «Українська Плеяда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади» *Леся Українка і сучасність*.

- Зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. С. 295 – 320.
6. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154 – 175.
 7. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
 8. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/>
 9. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201–217.
 10. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291 – 342.
 11. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
 12. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2 – 7
 13. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3 – 8
 14. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам'ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137 – 148.
 15. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с. Режим доступу: [https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko Larysa/Lesia Ukrainka Zhyttia i teksty/](https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/)
 16. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8 – 96; 188 – 211.
 17. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
 18. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої» (драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
 19. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М.Кривинюка та Ф. Волховського). *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257 – 265.
 20. Сверстюк Є. Миті Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
 21. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви: Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
 22. Скрипка Т. Волинські образки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
 23. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>

24. Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrupka.name/LUkrainka/Last3Month.html>
25. Скрипка Т. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Київ: Темпора, 2015. 536 с.
26. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Київ –Нью-Йорк: Темпора, 2016. 368 с.
27. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 2. Львів: Видавництво «Астролябія», 2021, 512 с.
28. Стасюк Г. Літературна династія як наукова проблема (феномен роду Драгоманових-Косачів): монографія. Івано-Франківськ, 2021. 228 с.